

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Socialvårdsbyrån, S2

Beslutande

Minister
Wille Valve

Föredragande

Socialinspektör
Gunilla Lindqvist

Justerat

Omedelbart

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 54

Utgångsläge för direktivet om
tillgänglighet avseende offentliga
myndigheters webbplatser och
mobila applikationer (EU) 2016/2102.

ÅLR 2017/2284

75 S2

Ålands landskapsregering beslöt avge utlåtande gällande utgångsläget för
tillgänglighetsdirektivet till Finansministeriet i enlighet med **bilaga 1,**
S217E10.

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
UTLÅTANDE	75 S2	1 (6)

Datum	Dnr
28.3.2017	ÅLR 2017/2284

Finansministeriet
Pb 28
FIN-00023 STATSRÅDET

valtiovarainministerio@vm.fi

Hänvisning
Enkät om utgångsläget för tillgänglighetsdirektivet

Kontaktperson
Gunilla Lindqvist, tel. (0)18 25266
gunilla.lindqvist@regeringen.ax

Ärende
**UTLÅTANDE OM UTGÅNGSLÄGE FÖR DIREKTIVET
OM TILLGÄNGLIGHET AVSEENDE OFFENTLIGA
MYNDIGHETERS WEBBPLATSER OCH MOBILA
APPLIKATIONER (EU) 2016/2102**

4. Antal offentliga webbtjänster som organisationen administrerar och som hör till tillgänglighetsdirektivets tillämpningsområde.

Landskapets allmänna förvaltning 22 st., landskapets myndigheter och skolor 28 st., lagtinget 1 st., landskapsrevisionen 1 st.

5. Förteckning över organisationens webbtjänster

Allmänna förvaltningen

www.aland.ax
www.museum.ax
www.alandstrafiken.ax
www.arkivet.ax
www.atc.ax
www.atv.ax
www.barkraft.ax
www.fornlamningar.ax
www.fus.ax
www.jamstalldbarnomsorg.ax
www.klamydia.ax
www.kompassen.ax
www.kulturarv.ax
www.landsbygd.ax
www.mip.ax
www.reform.ax

www.regeringen.ax
www.tankesmedjan.ax
www.val.ax
www.validering.ax
www.whois.ax
www.ahvenanmaa.fi

Myndigheter och skolor

www.afhs.ax (Ålands folkhögskola)
www.alandliving.ax (AMS)
www.alarmcentralen.ax
www.amhm.ax
www.ami.ax (Musikinstitutet)
www.ams.ax
www.asub.ax
www.datanom.ax (Ålands gymnasium)
www.di.ax
www.doaland.ax
www.gymnasium.ax
www.ha.ax
www.hjartstartare.ax (Alarmcentralen)
www.hjorten.ax (Ålands gymnasium)
www.intermar.ax (Högskolan på Åland)
www.kultur.ax (Kulturdelegationen)
www.lyceum.ax
www.maritimesafety.ax (Ålands sjösäkerhetscentrum)
www.mfb.ax (Motorfordonsbyrån)
www.michaelsars.ax (Ålands sjösäkerhetscentrum)
www.naturfotoakademin.ax (Ålands folkhögskola)
www.nipa.ax (Nordens institut på Åland)
www.nipalive.ax (Nordens institut på Åland)
www.ombudsman.ax
www.polisen.ax
www.sailingrobots.ax (Högskolan på Åland)
www.sezzion.ax (Nordens institut på Åland)
www.sjofartsutbildning.ax (Högskolan på Åland)

www.lagtinget.ax
www.revisionen.ax

6. Bedöm tillgängligheten i organisationens webbtjänster.

Nöjaktig.

7 och 8. Antal och förteckning över offentliga mobila tjänster som organisationen administrerar och som hör till tillgänglighetsdirektivets tillämpningsområde.

Ingen.

9. Vilken nytta medför direktivet i utvecklingen av organisationens verksamhet?

Direktivet gör det tydligt att landskapsregeringens webbtjänster ska vara tillgängliga. Det finns en definierad standard för vad som anses utgöra god tillgänglighet vilket tydliggör den målsättning som

landskapsregeringen behöver uppnå. Krav på tillgänglighet skapar krav på teknisk kvalitet, t.ex. validerande kod, kodning av innehåll skilt från kodning av presentation, mm., samt goda rutiner vid publicering. Detta medför en högre kvalitet på webbtjänsterna, inte bara vad gäller tillgänglighet, utan också tekniskt och innehållsmässigt.

Kraven på tillgänglighet medför sannolikt att webbtjänster med föråldrade eller i övrigt dåliga tekniska lösningar tas ur bruk och aktuellt innehåll flyttas till nya webbtjänster som är tillgängliga, uppdaterade och av bättre teknisk kvalitet. Kraven på tillgänglighet ger landskapsregeringen ökade möjligheter att ställa krav på tillgängliga webbtjänster vid upphandling och inköp. En följdverkan är att den tekniska kvaliteten som levereras även måste vara bättre.

Direktivet leder till en främjande utveckling inom landskapsregeringen i enlighet med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

10. Vilken nytta och vilka verkningar medför direktivet för dem som använder era webbtjänster eller för organisationens kunder?

Direktivets krav på tillgänglighet främjar att fler kan använda landskapsregeringens webbtjänster och att användarupplevelsen förbättras. Det är även troligt att kraven på tillgänglighet gör webbtjänsterna lättare att använda för personer som inte har några särskilda funktionsnedsättningar. Det som fungerar för de som har störst problematik att tillgängliggöra sig webbtjänster gör det enklare för andra användare. Större krav på teknisk kvalitet kan göra webbtjänsterna mer plattformsoberoende vilket gynnar brukare med särpräglade apparater och programvara. Värt att notera är att Post- och telestyrelsen i Sverige räknar med att ungefär var femte användare har någon form av funktionsnedsättning som påverkar deras förmåga att använda digitala tjänster på webben, varav nyttan av att anpassa webbtjänsterna till användare med funktionsnedsättningar är betydande. Direktivet stärker rättigheter för personer med funktionsnedsättning i enlighet med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

11. Organisationens förmåga att tillämpa direktivet i sina webbtjänster.

Vi känner till målet för direktivet: Bra (allmänna förvaltningen)

Vi känner till de krav som direktivet ställer: Någorlunda

Vårt kunnande räcker till för att uppfylla skyldigheterna i direktivet:

Inte alls

12. Beskriv organisationens förmåga att tillämpa direktivet i sina webbtjänster (resurser, kunnande)

I landskapets allmänna förvaltning finns en viss medvetenhet och kunskap kring direktivet, WCAG 2.0, samt tillgänglighet i digitala miljöer över lag. De som sköter publicering på den allmänna

förvaltningens webbplats regeringen.ax har fått grundläggande utbildning i hur man publicerar med tanke på användbarhet och tillgänglighet. I den allmänna förvaltningen och Åda Ab, ett offentligt IT-bolag som upphandlar IT åt landskapsförvaltningen och de åländska kommunerna, har landskapsregeringen upphandlat webbtjänster med krav på tillgänglighet. Kunskap och resurser saknas för att utvärdera tillgängligheten i de system som levererats. Detta gäller även utvärdering av befintliga webbtjänster samt för att åtgärda kända tillgänglighetsproblem i befintliga/äldre webbtjänster. Kännedomen om direktivet hos landskapets myndigheter och skolor är oklar. Otillräckliga resurser och i vissa fall även bristande kunskapsnivå råder generellt gällande webbtjänster och tillgänglighet.

13. Organisationen har erfarenhet av planering, realisering eller auditering av webbtjänsternas tillgänglighet.

Nej, mycket liten erfarenhet av att planera, realisera och upphandla tillgängligt.

14. Organisationens behov av utbildning och stöd för att öka kunnandet om digital tillgänglighet.

I fråga om kraven i direktivet: Stort behov

I fråga om de tekniska kraven: Stort behov

I fråga om något annat, vad? Stort behov av utbildning och stöd då det gäller hur man utvärderar tillgänglighet i digitala tjänster, samt hur man kontrollerar hur väl en tjänst uppfyller kraven i direktivet (metoder, bedömningar, tolkning av resultat).

15. Organisationens förmåga att bedöma de egna webbtjänsternas tillgänglighet i förhållande till de krav som direktivet ställer.

Dålig.

16. Beskriv närmare organisationens förmåga att bedöma om tillgänglighetskraven uppfylls i de egna webbtjänsterna.

Inom landskapsregeringen saknas kunskap om metoder för utvärdering av webbtjänsters tillgänglighet och resurser för utvärdering. Experthjälp samt utbildning i utvärdering av tillgänglighet behövs samt resurser för utvärdering och åtgärder. Informationsinsatser och hjälp med bedömningar behövs, samt förslag på tillvägagångssätt och åtgärder riktade till landskapets myndigheter och skolor fordras.

17. Direktivets förväntade och uppskattade konsekvenser för organisationen.

Ekonomiska konsekvenser:

Interna resurser, samt resurser för konsulter inom kunskapsområdet, behövs. Resurser behövs även för informationsinsatser och utbildning riktade till såväl den allmänna förvaltningen som till skolor och

myndigheter, liksom resurser för utvärdering, uppföljning och för att åtgärda tillgänglighetsproblem då de upptäcks.

Konsekvenser för verksamheten:

Arbetet med innehåll till och uppdatering av webbtjänster erfordras i högre grad struktureras för att landskapsregeringen ska nå upp till tillgänglighetskraven. Den hittills fria inställningen till att skapa nya webbtjänster och innehåll i webbtjänster måste begränsas till förmån för rutiner som gör att landskapsregeringen kan säkerställa att kraven på tillgänglighet och kvalitet uppfylls. Äldre webbtjänster av tvetydig kvalitet kan behöva förnyas eller avvecklas.

Övriga konsekvenser:

-

18. Exempel på hur tillgängligheten uppfylls i webbtjänsterna (bra/dåliga sidor). Lägg till webbtjänstens url-adress.

På www.regeringen.ax har alla bilder ett textalternativ i form av en alt-text. (WCAG 2.0 Riktlinje 1.1.1)

På www.barkraft.ax saknas textalternativ till flera bilder. (WCAG 2.0 Riktlinje 1.1.1)

Färger på bakgrunder och text på www.regeringen.ax uppfyller kraven på god kontrast. (WCAG 2.0 Riktlinje 1.4.3)

På www.val.ax är kontrasten mellan text och bakgrund emellanåt ganska dålig. (WCAG 2.0 Riktlinje 1.4.3)

På www.regeringen.ax finns inget som flimrar mer än tre gånger under en enskundersperiod. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.3.2)

På www.regeringen.ax går det att hoppa över menyn genom att följa länken "Hoppa till huvudinnehåll" då tangentbord används som navigeringsmetod. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.4.1)

På www.val.ax finns ingen länk för att hoppa över återkommande menyelement vid tangentbordsnavigering. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.4.1)

På www.regeringen.ax har sidorna beskrivande titlar som stämmer överens med sidans huvudrubrik. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.4.2)

På www.val.ax har sidorna beskrivande titlar som stämmer överens med sidans huvudrubrik. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.4.2)

På www.regeringen.ax finns det mer än ett sätt att hitta fram till en specifik webbsida. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.4.5)

På www.regeringen.ax visas fokus på olika navigationselement tydligt om tangentbordet används för navigering. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.4.7)

På www.barkraft.ax visas på inget sätt vilket navigeringselement som har fokus vid tangentbordsnavigering. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.4.7)

På www.val visas på inget sätt vilket navigeringselement som har fokus vid tangentbordsnavigering. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.4.7)

På www.regeringen.ax visas det tydligt var i webbplatsens struktur användaren befinner sig. (WCAG 2.0 Riktlinje 2.4.8)

På www.regeringen.ax behålls sammanhanget oförändrat även då olika komponenter får fokus. (WCAG 2.0 Riktlinje 3.2.1)

På www.regeringen.ax är navigeringen konsekvent så till vida att navigeringsmetoder och -funktioner som återkommer inom en uppsättning webbsidor alltid är i samma ordning. (WCAG 2.0 Riktlinje 3.2.3)

På www.regeringen.ax kan komponenter som har samma funktionalitet identifieras konsekvent. (WCAG 2.0 Riktlinje 3.2.4)

www.ahvenanmaa.fi har en källkod som validerar utan fel, det ger maximal kompatibilitet med nuvarande och framtida användarprogram, inklusive hjälpmedel. (WCAG 2.0 Riktlinje 4.1.1)

Minister

Wille Valve

Socialinspektör/Sakkunnigmedlem
för landskapet Åland i delegationen
för rättigheter för personer med
funktionsnedsättning

Gunilla Lindqvist